

ERFBELASTING IN FRANKRIJK

Tarieven en vrijstellingen geldend per 1 januari 2021

Grondslagen voor heffing

De Franse fiscus heft erfbelasting wanneer:

- a) de overledene in Frankrijk woont op het moment van overlijden: over de wereldwijde nalatenschap van de overledene;
- b) de overledene niet in Frankrijk woont op het moment van overlijden: over alle bezittingen in Frankrijk, roerende en onroerende zaken, aandelen in Franse rechtspersonen en vorderingen op Franse debiteuren (zoals banken). Art. 750 ter van de code Général des Impôts zorgt er voor dat in bepaalde situaties ook de aandelen van niet-Franse vennootschappen waarvan het actief voornamelijk is samengesteld uit Frans onroerend goed, onder de heffing van de Franse erfbelasting vallen;
- c) de begiftigde (erfgenaam of legataris) in Frankrijk woont op het moment van de verkrijging uit de nalatenschap en in de daaraan voorafgaande tien jaren minimaal zes jaren in Frankrijk heeft gewoond. Deze regel is ingevoerd in 1999.

Voor wat betreft de heffing van schenkbelasting gelden dezelfde, hierboven genoemde grondslagen.

Sinds 23 augustus 2007 worden personen die een pacte civile de solidarité (PACS) zijn aangegaan voor de heffing van de erfbelasting en de schenkbelasting gelijk gesteld aan personen die in het huwelijk zijn getreden.

Tarieven en vrijstellingen

Tot 1 januari 2012 werden ieder jaar in Frankrijk de vrijstellingen en tariefschijven aangepast aan de inflatie. Per die datum zijn deze 'bevroren'. De enige wijzigingen nadien dateren van 18 augustus 2012 :

- de vrijstelling voor ascendenten en descendenten werd verlaagd van € 159.325 naar € 100.000;
- de periode voor het combineren van de schenkingsvrijstelling met de erfopvolgingsvrijstelling werd verlaagd van 15 jaar naar 10 jaar.

Vrijstellingen

Dit betekent dat vanaf 18 augustus 2012 tot op heden de navolgende vrijstellingen worden gehanteerd. De genoemde bedragen zijn in euro's.

Begunstigde	Erfopvolging	Schenking
- echtgenoot of PACS-partner	vrijgesteld	80.724
- ascendant of afstammeling *	100.000	100.000
- broer of zus met wie wordt samengewoond onder bepaalde voorwaarden	vrijgesteld	0
- ieder kleinkind (schenking uitgevoerd door grootouders)	0	31.865
- iedere erfgenaam, legataris of begiftigde bij schenking, die wegens een lichamelijke- of geestelijke handicap niet in staat is om onder normale omstandigheden te werken	159.325	159.325
- bij gebrek aan een vrijstelling	1.594	0
- schenking in geld aan kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen of, bij gebrek aan afstammelingen aan kinderen van broer/zus (onder bepaalde voorwaarden)	0	31.865
- schenking aan achterkleinkind	0	5.310
- iedere broer en zuster	15.932	15.932
- iedere neef en nicht (kind broer/zuster)	7.967	7.967

* Voor afstammelingen geldt deze vrijstelling uitsluitend in geval van vooroverlijden van een kind en plaatsvervulling door diens afstammelingen; de vrijstelling is dan per staak.

Let op: Een erfgenaam die 3 of meer kinderen heeft kan per kind € 610 in aftrek brengen van de verschuldigde erfbelasting indien de erfgenaam een afstammeling of echtgenoot is van de erflater. Voor overige erfgenamen bedraagt de vrijstelling € 305 per kind.

Tarieven

Na toepassing van de vrijstelling worden de hieronder weergegeven tariefschijven gehanteerd om te bepalen hoeveel belasting verschuldigd is. De bedragen zijn in euro's vermeld.

Voor overdrachten in de rechte lijn (ascendanten en descendenten):

Belastingsschijf	Tarief
tussen 0 en 8.072	5%
tussen 8.072 en 12.109	10%
tussen 12.109 en 15.932	15%
tussen 15.932 en 552.324	20%
tussen 552.324 en 902.838	30%
tussen 902.838 en 1.805.677	40%
vanaf 1.805.677	45%

Voor schenkingen tussen echtgenoten en PACS partners:

Belastingsschijf	Tarief
tussen 0 en 8.072	5%
tussen 8.072 en 15.932	10%
tussen 15.932 en 31.865	15%
tussen 31.865 en 552.324	20%
tussen 552.324 en 902.838	30%
tussen 902.838 en 1.805.677	40%
vanaf 1.805.677	45%

N.B. De volledige vrijstelling voor echtgenoten en PACS partners geldt uitsluitend in geval van overdracht bij overlijden.

Overdracht tussen broers en zusters (of hun afstammelingen bij plaatsvervulling)

Belastingsschijf	Tarief
tussen 0 en 24.430	35%
vanaf 24.430	45%

Overdracht tussen andere personen:

- bloedverwant van overledene tot vierde graad 55%
- geen familierelatie of bloedverwant vanaf vierde graad 60%

Aandachtspunt: samenwoners (zonder geregistreerd partnerschap) of stiefkinderen worden gezien als 'geen familierelatie'.

Voor wat betreft de waardering van een onroerende zaak (huis/appartement) van de overledene geldt dat de vrije verkoopwaarde moet worden gehanteerd. Een vrijstelling van 20% is van toepassing indien:

- de onroerende zaak door de erflater als hoofdwoning/hoofdverblijf werd gebruikt, en
- de onroerende zaak door de overlevende echtgenoot (of PACS-partner), of één of meer minder- of meerderjarige kinderen, die wegens een lichamelijke of geestelijke handicap niet

in staat zijn om onder normale omstandigheden te werken, van de overledene of zijn echtgenoot/PACS-partner als hoofdverblijf werd gebruikt.

Waardering van goederen in vruchtgebruik en bloot-eigendom

Als de overledene goederen in vruchtgebruik had en, bijvoorbeeld, de kinderen dezelfde goederen in bloot-eigendom dan is bij het overlijden van de vruchtgebruik door de kinderen geen erfbelasting verschuldigd wanneer het bloot-eigendom is verkregen krachtens erfrecht of krachtens schenking. De waarde van het vruchtgebruik en de daarbij behorende waarde van het bloot-eigendom is forfaitair en wordt vastgesteld aan de hand van de leeftijd van de vruchtgebruiker. Het percentage wordt vastgesteld overeenkomstig de volgende tabel:

Leeftijd vruchtgebruiker (in jaren)	Waarde vruchtgebruik (in %)	Waarde bloot-eigendom (in %)
jonger dan 21	90	10
21 tot 31	80	20
31 tot 41	70	30
41 tot 51	60	40
51 tot 61	50	50
61 tot 71	40	60
71 tot 81	30	70
81 tot 91	10	90

Voorbeeld berekening erfbelasting:

Erfbelasting volgens Frans recht tussen ouders en kinderen:

Twee kinderen (leeftijd 24 en 26) verliezen hun vader die weduwnaar was, zij zijn enig erfgenamen.

Vrijgekomen bedrag: € 800.000,--. Dit levert een belastbaar bedrag op voor ieder kind van (€ 800.000,-- : 2 =) € 400.000,--.

Stap 1: Toepassing vrijstellingen

De vrijstelling die hier van toepassing is: € 100.000,--.

Het belastbaar bedrag na toepassing van de vrijstellingen bedraagt voor ieder kind (€ 400.000,-- -/- € 100.000,--) € 300.000,--.

Stap 2: Toepassing tarief

Het belastbare bedrag valt in de categorie van de tabel 'Overdracht in rechte lijn'. Dat betekent dat het bedrag vanaf € 15.932,- belast wordt met een tarief van 20%. In casu is dit $(€ 300.000,- - / - € 15.932,-) € 284.068,- * 20\% = € 56.814$.

Daarbij worden opgeteld het belastbare bedragen van de daaraan voorafgaande tariefschijven:

- de eerste tariefschijf tot € 8.072 is € 404
- de tweede tariefschijf van € 8.072 tot € 12.109 is € 404
- de derde tariefschijf van € 12.109 tot € 15.932 is € 573

In totaal is verschuldigd € 58.195 per kind.

ERFBELASTING IN NEDERLAND

Tarieven en vrijstellingen geldend per 1 januari 2021

In 2010 is de Nederlandse Successiewet drastisch gewijzigd en is het aantal tariefschijven teruggebracht tot twee.

Ieder jaar worden de tariefschijven en vrijstellingen aangepast aan de inflatie. Voor 2021 luiden deze als volgt:

Vrijstellingen voor de erfbelasting

Echtgenoten/geregistreerd partners/kwalificerende samenwoners	€ 671.910
Kinderen en kleinkinderen	€ 21.282
Invalide kinderen	€ 63.836
Ouders (tezamen)	€ 50.397
Andere bloedverwanten in de rechte lijn (achterkleinkinderen, grootouders)	€ 2.244
Andere bloedverwanten in de zijlijn (broers, zusters, neven, nichten)	€ 2.244
Alle andere personen	€ 2.244
ANBI (erkende algemeen nut beogende instelling)	vrijgesteld

Vrijstelling voor de schenkbelasting

Ouders aan kinderen	€ 6.604 per kalenderjaar *
Alle overige verkrijgers	€ 3.244 per kalenderjaar
ANBI	vrijgesteld

* Wanneer een kind tussen de 18 en 40 jaar is mag eenmalig in plaats van € 6.604 in een kalenderjaar de verhoogde vrijstelling belastingvrij worden geschonken:

- een bedrag van € 26.881 (bestedingsvrij), of
- een bedrag van € 55.996 wanneer de schenking is bestemd voor betaling van een dure studie, of
- een bedrag van € 105.302 wanneer de schenking wordt gebruikt voor de financiering van de eigen woning van het kind.

In de aangifte schenkbelasting moet een beroep worden gedaan op de vrijstelling. De verhoogde vrijstelling mag slechts één keer worden gebruikt.

Tarieven

De hierna genoemde bedragen zijn in euro's.

Overdracht tussen echtgenoot/geregistreerd partners/kwalificerende samenwoners, kinderen en stiefkinderen:

Belastingstijf	Tarief
tussen 0 en 128.751	10%
vanaf 128.751	20%

Overdracht aan (achter)kleinkinderen:

Belastingstijf	Tarief
tussen 0 en 128.751	18%
vanaf 128.751	36%

Overdracht aan anderen (ouders, broer, zuster, neven, nichten, vrienden e.a.)

Belastingstijf	Tarief
tussen 0 en 128.751	30%
vanaf 128.751	40%

Voorbeeld berekening erfbelasting

Erfbelasting volgens Nederlands recht tussen ouders en kinderen:

Twee kinderen (leeftijd 24 en 26) verliezen hun vader die weduwnaar was, zij zijn enig erfgenaam.

Vrijgekomen bedrag: € 800.000,-- Dit levert een verkrijging op voor ieder kind van (€ 800.000,-- : 2 =) € 400.000,--.

Stap 1: Toepassing vrijstellingen

Er is hier een vrijstelling van toepassing, van € 21.282,--.

Stap 2: Toepassing tarief

De verkrijging is	€	400.000,-
- Vrijgesteld	€	<u>21.282,-</u>
De belaste verkrijging van een kind van de overledene is	€	378.718,-

Deze verkrijging valt in de tariefgroep boven € 128.751,-

Volgens tariefgroep I is het kind aan erfbelasting verschuldigd:

- over € 128.751,-	€	12.875,-
over de rest € 249.967,- x 20%	€	<u>49.993,-</u>
Totaal	€	62.868,-